

GuitarJan.com

EENVOUD IN COMPLEXE GITAARTHEORIE

Blues solo's spelen in het CAGED systeem

Special bij de **GuitarJan.com** nieuwsbrief Februari 2022

Copyright: Jan van den Hogen • 2022

INHOUDSOPGAVE

1.	De essentiële eenvoud van het CAGED systeem	1
2.	Vanuit de ene naar de andere Shape	2
3.	Pentatonische toonladders	3
4.	Pentatonische toonladders in de bluesmuziek	4
5.	Pentatonische blues Shapes	8
6.	De Shapes naast elkaar spelen	10
7.	De Shapes wisselen	12
8.	Majeur en mineur met dezelfde Shapes	12
9.	Specifieke mineur Shapes	16
10.	Solo's spelen en tabulatuur	16
11.	Tabulaturen met oefensolo's	22
	- Solo in C majeur	22
	- Solo in A majeur	23
	- Solo in B mineur	25
	- Solo in E majeur	28
	- Solo in E mineur	29
	- Solo in F# mineur	30
	- Solo in C mineur	33
	- Solo in D majeur	35
	- Solo in B mineur	36
	- Solo in A majeur	39
	- Solo in F mineur	39
	- Solo in F majeur	42
10.	Tot slot	43

Dit werk met zijn inhoud is geschreven voor het publieke domein. Het staat je vrij, zonder welke beperkingen dan ook, het materiaal te gebruiken, te kopiëren, te scannen, te verspreiden of welke andere handelswijze dan ook, op het materiaal toe te passen.

1. De essentiële eenvoud van het CAGED systeem

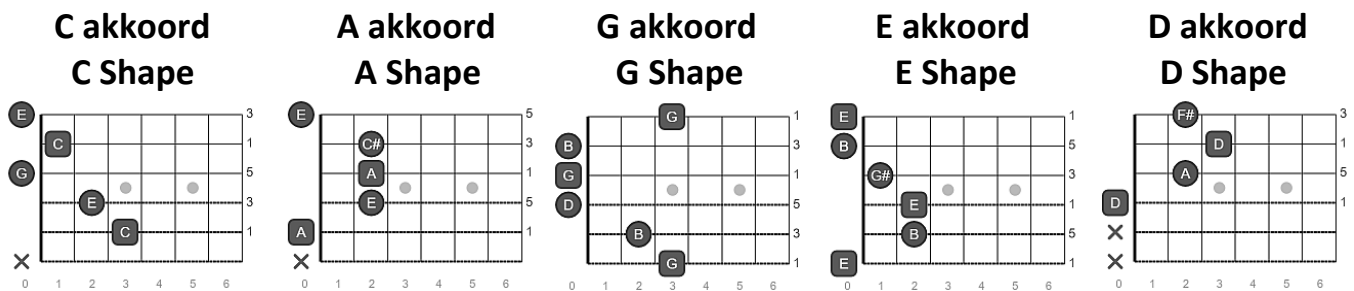
Over het **CAGED** systeem zijn bijna mythische verhalen geschreven, en als je af en toe de YouTube filmpjes bekijkt, dan lijkt het zo ongeveer een magisch hocuspocus gebeuren. Niets is minder waar, hoewel het voor het begrijpen van het systeem wel erg handig is, als je enige theoretische muziekkennis hebt opgedaan, met name voor wat betreft het samenstellen en begrijpen van toonladders, en de manier waarop akkoorden in elkaar steken. De website onderdelen "**Basis muziektheorie**" en "**Akkoorden theorie**" van **GuitarJan.com** zijn daar een uitstekende basis voor.

Zonder al te veel muziektheoretische poespas kunnen we je het CAGED systeem echter ook aanleren.

De beschrijving van het CAGED systeem is in de jaren 70 van de vorige eeuw ontstaan, en is ook echt geen uitvinding, zoals sommigen je willen doen geloven. Zo ongeveer alle gitaristen gebruikten het systeem destijds al, zonder dat iemand ooit had bedacht, het systeem CAGED te noemen.

CAGED is simpelweg een samenvoeging van de akkoordnamen **C, A, G, E** en **D**. In het CAGED principe volgen deze akkoorden na elkaar op de gitaarhals. In de theorie van het CAGED systeem noemen we deze akkoorden **Shapes**, de Engelstalige benaming voor "verschijningsvorm" of "figuur".

De onderstaande illustratie laat de open basis akkoorden zien, zoals je deze wellicht al heel lang speelt. In de CAGED systeemtheorie noemen we deze akkoorden voortaan Shapes.

Omdat het systeem al lang werd gebruikt voor de CAGED afkorting werd ingevoerd, kom je het systeem onder verschillende namen tegen. Je vindt bijvoorbeeld op veel websites de benamingen Shape 1, Shape 2, Shape 3, Shape 4 en Shape 5.

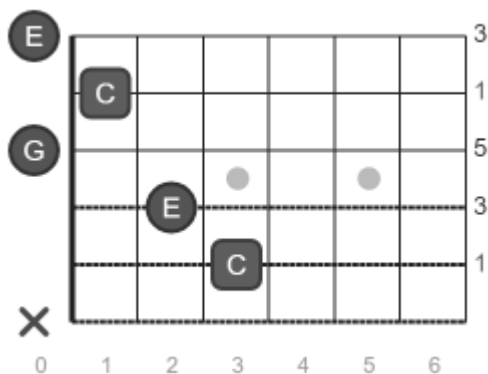
Het probleem daarmee is, dat niet eenduidig wordt aangegeven met welk akkoordtype je de Shape opbouwt. Is Shape 1 vanuit het E akkoord opgebouwd, of is Shape 1 toevalligerwijs vanuit het G akkoord opgebouwd?

Ook de benamingen Position 1, Position 2 tot en met Position 5 zijn niet duidelijk. Sterker nog: de Shapes zijn helemaal niet aan een vaste positie gebonden! Weliswaar kunnen de Shapes in een bepaalde volgorde worden gespeeld, maar dat is, zeker bij solowerk, niet strikt noodzakelijk. Dus ook de term Position kun je beter vergeten, we blijven bij de benamingen **C**, **A**, **G**, **E** en **D** Shapes.

2. Vanuit de ene naar de andere Shape

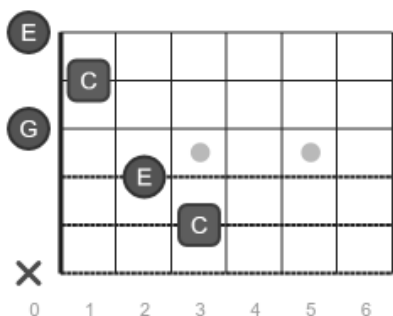
Wellicht heb je al eens gehoord van Barré akkoorden, die ook uitgaan van een basisvorm (basic Shape), die over de hals kan worden geschoven en daardoor telkens een nieuw Barré akkoord vormt. De website GuitarJan.com bevat heel veel theorie en voorbeelden met betrekking tot Barré akkoorden.

Net zoals Barré akkoorden kunnen ook open basisakkoorden, die we in CAGED gebruiken zoals je zojuist hebt gezien, opschuiven over de gitaarhals, en daarmee is de samenhang tussen de CAGED Shapes eigenlijk al verklaard.

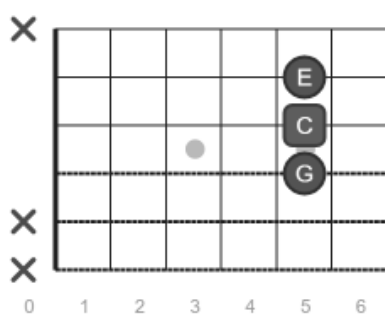

Het C akkoord (of C Majeur akkoord) zoals je hiernaast ziet, bestaat uit de noten C, E en G. Als je precies wilt weten waarom die tonen C, E en G heten, raadpleeg de GuitarJan.com website onder het menu "Basis muziektheorie". Voor nu is het belangrijk om te weten dat de C, E en G noten op verschillende plaatsen op de gitaarhals voorkomen.

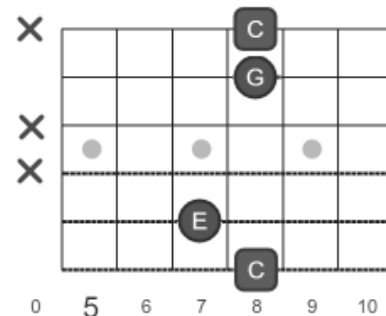
Laten we het C akkoord nu eens opschuiven over de gitaarhals, en eens kijken hoe de vorm, de Shape, van het C akkoord verandert in één van de andere Shapes van het CAGED systeem, en precies in de C, A, G en D volgorde.

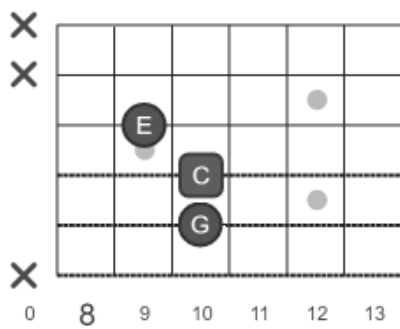
C akkoord met de noten C, E en G in de eerste positie is de **C** Shape.

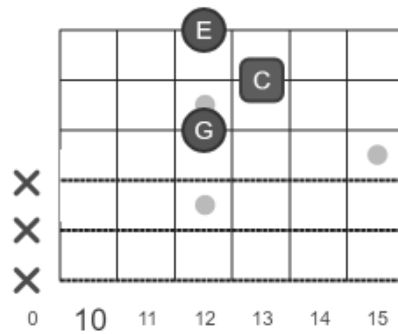
C akkoord met de noten vanaf de vijfde positie is de **A** Shape.

C akkoord met de noten vanaf de zevende positie is de **G** Shape.

C akkoord met de noten van-
af de negende positie is de
E Shape.

C akkoord met de noten van-
af de twaalfde positie is de
D Shape.

Dit kun je met alle andere Shapes dan de C Shape doen, maar een uitgebreide behandeling van al die verschuivingen op de gitaarhals is in dit kader niet nodig. Wil je daar nog veel meer over weten, dan kun je voor extra theorie GuitarJan.com raadplegen. Je zult uit bovenstaand voorbeeld van het opschuiven van C Shape in ieder geval wel begrijpen dat er een bepaalde logica in akkoordposities op de gitaarhals bestaat.

Het CAGED systeem maakt uitgebreid gebruik van deze logica.

3. Pentatonische toonladders

Een tikkeltje muziektheorie moeten we even tussendoor invoeren, zeker als je straks in een band wilt gaan meespelen, en misschien wel de solo's voor je rekening gaat nemen. Het merendeel van de solo's die gespeeld worden, zeker in de gangbare pop, rock, blues en reggae muziek, is gebaseerd op Shapes binnen pentatonische toonladders.

Ook de shapes die we zojuist hebben besproken, en de uitgebreide shapes die straks aan bod komen, passen allemaal binnen het patroon van pentatonische toonladders.

Het verschil met een "normale" toonladder, is dat een normale toonladder 7 noten kent (eigenlijk 8, de toonladder eindigt weer met dezelfde noot waarmee hij begint), en dat een pentatonische toonladder 2 noten minder heeft. Zonder het al te ingewikkeld te willen maken, ziet dat er als volgt uit:

Toontrap	I	ii	iii	IV	V	vi	VII ^o	I
C majeur toonladder	C	D	E	F	G	A	B	C
C majeur pentatonisch	C	D	E		G	A		C

Je ziet dat de vierde en de zevende noot uit de "normale" toonladder worden verwijderd, en daardoor ontstaat de pentatonische toonladder.

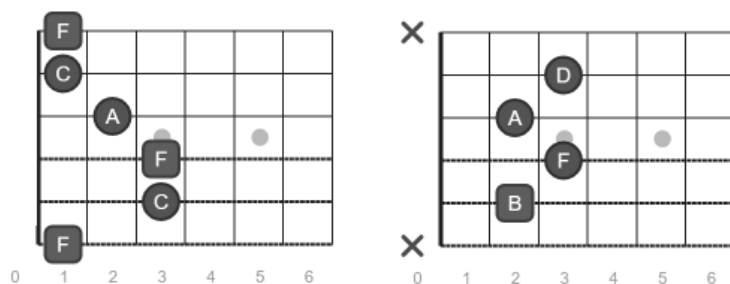
Het woord pentatoniek is afgeleid van het Griekse woord "Pente". Dit Griekse woord staat voor het cijfer vijf. Dit omdat in de pentatoniek gebruikt wordt gemaakt van een toonreeks van vijf tonen (toontrappen **I**, **ii**, **iii**, **V** en **vi**), en dat is in tegenstelling tot bijvoorbeeld de majeur toonladder, die gebruikt maakt van zeven tonen.

Wij dachten altijd aan pentatonische toonladders als "de majeurtoonladder met de moeilijke noten weggelaten" wat wellicht komisch klinkt, maar het is toch echt waar! Wanneer je de C majeur Toonladder over een C majeur akkoord speelt, zijn de twee noten die de meeste spanning veroorzaken de 4^e en de 7^e, en dat zijn nou net de twee noten die uit de majeur toonladder zijn verwijderd om een pentatonische toonladder te maken.

Als je in de C majeur toonladder de bijbehorende akkoorden bij de toontrappen plaatst, dan krijg je de volgende akkoordenvolgorde:

Toontrap	I	ii	iii	IV	V	vi	VII°	I
C majeur pentatonisch	C	D	E		G	A		C
C majeur toonladder	C	Dm	Em	F	G	Am	Bm7b5	C

En jawel: de absoluut meest lastig te grijpen akkoorden zijn het F en het Bm7b5 akkoord!

Het **F** akkoord en het **Bm7b5** akkoord.

Toonladder theorie is natuurlijk veel complexer dan we nu hebben uitgelegd, en daarvoor is de website GuitarJan.com een prima bron om meer te leren. Om te beginnen met solospel echter, is het voldoende als je begrijpt dat het gemakkelijkste toonladdersysteem om te leren de pentatonische toonladder is, en dat de Shapes die we al besproken hebben, uit een pentatonisch toondenken zijn ontstaan.

4. Pentatonische toonladders in bluesmuziek

Zoals we zojuist besproken hebben, bestaat een pentatonische toonladder uit 5 noten. Voor het spelen van bluesmuziek in een pentatonische toonladder, hebben we echter een extra noot nodig, de zogeheten "Blue Note".

De blues toonladder is een herleiding uit de oorspronkelijke mineur- of majeur pentatonische toonladder.

De extra noot die we moeten toevoegen aan de pentatonische mineur toonladder, is een $\flat 5$ (spreek uit: bes 5) noot, wat ook wel een verminderde 5 of een verminderde kwint wordt genoemd. In het geval van een majeur pentatonische toonladder voegen we een $\flat 3$ (ook wel verminderde 3 of verminderde tert) toe.

Dit is geen E-boek waarin we bijzonder uitgebreid op het muziektheoretisch concept van verminderde noten willen ingaan. Belangrijk is dat je begrijpt, dat deze $\flat 3$ (majeur) $\flat 5$ (mineur) aan de pentatonische toonladder moet worden toegevoegd, om de toonladder een “Bluesy Feel” te geven.

Veel van de bluesmuziek is in een mineur toonladder geschreven, wat ook wel past bij een “Blue Feeling”. Het is echter een fabeltje dat je geen majeur toonladder kunt gebruiken om blues te spelen.

C majeur blues toonladder

The image shows the C major blues scale in 4/4 time. The top staff is a treble clef with a 4/4 time signature. The scale is written in two phrases, each starting with a red circled note. The first phrase starts on G4 (circled in red) and goes up to C5. The second phrase starts on C5 (circled in red) and goes down to G4. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The TAB below shows the fret numbers: 3-5, 1-2-5, 2-5, 3-4, 5, 3-5, 5-3, 5-4, 3, 5-2, 5-2, 1, 5-3. The notes 1, 4, and 1 are circled in red.

A mineur blues toonladder

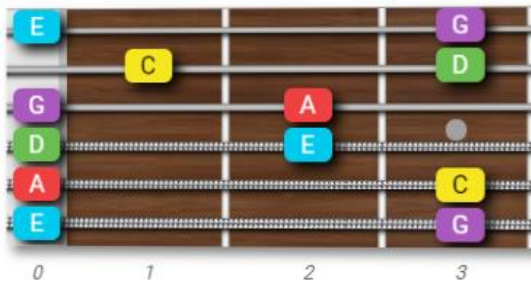
The image shows the A minor blues scale in 4/4 time. The top staff is a treble clef with a 4/4 time signature. The scale is written in two phrases, each starting with a red circled note. The first phrase starts on A3 (circled in red) and goes up to A4. The second phrase starts on A4 (circled in red) and goes down to A3. The notes are: A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4, A4. The notes 3, 6, and 3 are circled in red. The TAB below shows the fret numbers: 5-8, 5-6, 7, 5-7, 5-7, 8, 5-8, 5-8, 8-5, 8-5, 8, 7-5, 7-5, 7, 6, 5, 8-5. The notes 3, 6, and 3 are circled in red.

Hierboven zie je de toegevoegde $\flat 3$ aan een majeur blues toonladder, en een toegevoegde $\flat 5$ aan een mineur blues toonladder (in beide gevallen rood omcirkeld). In de blues zijn de Blue Notes ontzettend belangrijk. Door ze te benadrukken in je spel krijg je pas een echte Bluesy sound.

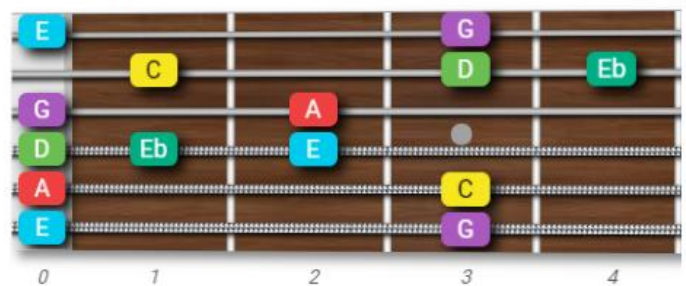
Hoe ziet dat er nu op een gitaarhals uit? Dat zie je op de volgende pagina voor zowel de pentatonische C majeur, als A mineur toonladder, beiden vanuit de 0 positie (open snaren) gerekend.

Als je het E-boek “Solo’s spelen in het CAGED systeem” hebt gelezen, dat is meegeleverd bij een van de vorige nieuwsbrieven, en is te downloaden vanaf GuitarJan.com, dan weet je dat de majeur en mineur Shapes in de pentatonische toonladders hetzelfde zijn.

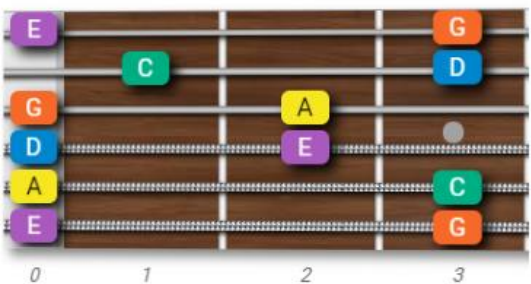
C Majeur pentatonisch

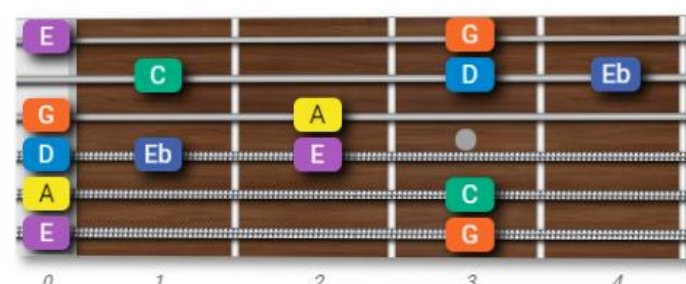
C Majeur pentatonisch blues

A mineur pentatonisch

A mineur pentatonisch blues

Het enige verschil is, dat je op een andere positie begint te spelen (of je solo start). Hierop komen we verderop in dit E-boek nog uitgebreid op terug. In bovenstaande afbeeldingen hebben we de "Root Note" (de grondtoon), geel genoteerd.

Je ziet dat als je een blues solo zou willen starten terwijl de band in C majeur speelt, je begint op de 5de snaar, 3de positie.

Speelt de band in A mineur, dan begint je solo op de 5de, open snaar.

We geven een overzicht van de diverse noten die voorkomen in de meest gangbare blues toonladders.

Pentatonische blues majeur							
Toonladder	Noten						
C	C	D	E ^b	E	G	A	C
D	D	E	F	F [#]	A	B	D
E	E	F [#]	G	G [#]	B	C [#]	E
F	F	G	A ^b	A	C	D	F
G	G	A	B ^b	B	D	E	G
A	A	B	C	C [#]	E	F [#]	A
B	B	C [#]	D	D [#]	F [#]	G [#]	B
D^b	D ^b	E ^b	F ^b	F	A ^b	B ^b	D ^b
E^b	E ^b	F	G ^b	G	B ^b	C	E ^b
F[#]	F [#]	G [#]	A	A [#]	C [#]	D [#]	F [#]
A^b	A ^b	B ^b	C ^b	C	E ^b	F	A ^b
B^b	B ^b	C	D ^b	D	F	G	B ^b

Pentatonische blues majeur							
Toonladder	Noten						
Cm	C	E _b	F	G _b	G	B _b	C
Dm	D	F	G	A _b	A	C	D
Em	E	G	A	B _b	B	D	E
Fm	F	A _b	B _b	C _b	C	E _b	F
Gm	G	B _b	C	D _b	D	F	G
Am	A	C	D	E _b	E	G	A
Bm	B	D	E	F	F [#]	A	B
C[#]m	C [#]	E	F [#]	G	G [#]	B	C [#]
D[#]m	D [#]	F [#]	G [#]	A	A [#]	C [#]	D [#]
F[#]m	F [#]	A	B	C	C [#]	E	F [#]
A_bm	G [#]	B	C [#]	D	D [#]	F [#]	G [#]
B_bm	B _b	D _b	E _b	F _b	F	A _b	B _b

Op de GuitarJan.com website vind je onder **Programma's & Downloads | E-Books & Online Applicaties** de "TOONZ" applicatie "Toonladder Applicatie".

Door deze op te starten, kun je iedere gewenste toonladder op je scherm krijgen, ook de pentatonische majeur en mineur blues toonladders. De toonladder wordt als octaaf (van positie 0 naar positie 12) op een gitaarhals getoond.

Overigens wordt in muziektermen de blues toonladder ook wel de hexatonische toonladder genoemd.

We gaan in dit E-boek niet verder uitwijden over de zogeheten "Expanded Blues" toonladders, waarbij je nog vele meer Blue Notes aan de hiervoor besproken toonladders kunt toevoegen. Daarvoor kun je specialistische boeken lezen, of op het Internet kijken. Met bovenstaande kennis kun je al heel complexe solo's samenstellen, met een geweldige bluesy sound.

Een laatste woord over de muzikale symbolen b (es) en \sharp (ies). Een $F\sharp$ (spreek uit "Fies") is hetzelfde als een $G\flat$ (spreek uit "Ges"), een $A\sharp$ (Aies) is hetzelfde als een $B\flat$ (Bes), etc. Dat komt omdat dit zogeheten enharmonische tonen zijn, die hetzelfde klinken maar anders worden benoemd, afhankelijk van de toonladder waarin wordt gespeeld. Raadpleeg voor verdere theorie in dit geval GuitarJan.com.

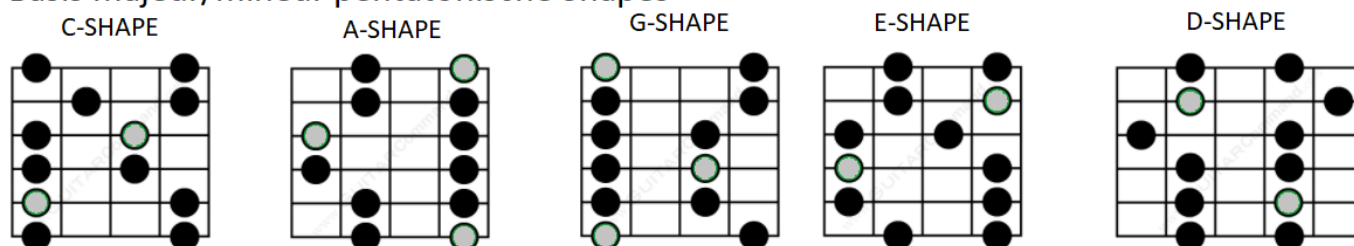
5. Pentatonische blues Shapes

Als je het E-boek "Solo's spelen in het CAGED systeem" hebt gelezen, dat is meegeleverd bij een van de vorige nieuwsbrieven, dan weet je dat het spelen in pentatonische toonladders het gemakkelijkst gaat, door zogeheten Shapes te gebruiken.

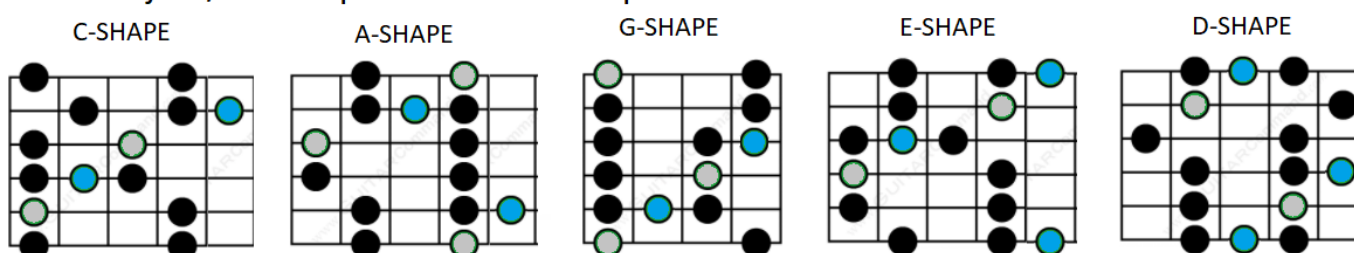
De basisbeginselen van Shapes hebben we hiervoor al besproken, zij het dat we daar de basis Shapes uit de standaard pentatonische toonladder hebben besproken. We weten echter inmiddels dat voor blues in de pentatonische majeure toonladder een $b3$ (ook wel verminderde 3 of verminderde terts) moet worden toegevoegd, en aan de pentatonische mineur toonladder voegen we een $b5$ noot toe, ook wel een verminderde 5 of een verminderde kwint genoemd.

Onderstaand de pentatonische Shapes zoals deze in de standaard pentatonische toonladder worden gebruikt, en dezelfde Shapes met de toevoeging van de "Blue Note", om er een pentatonische blues Shape van te maken.

Basis majeur/mineur pentatonische Shapes

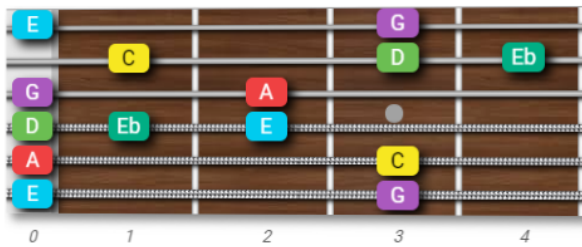
Blues majeur/mineur pentatonische Shapes

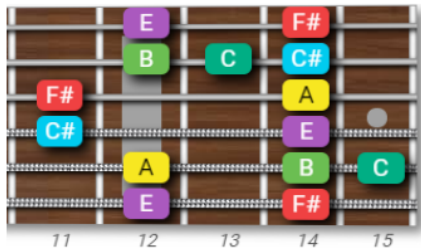
OEFENING

Je kunt de Shapes oefenen door de tabulaturen te spelen op de volgende bladzijde. We hebben de posities van de Shapes op de gitaarhals voor de tabatuur gezet, om een en ander te verduidelijken.

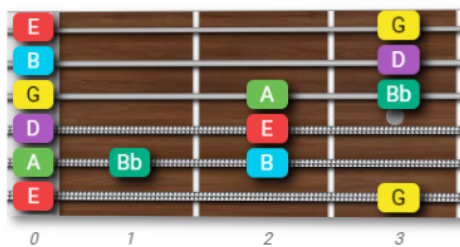
C Shape, vanaf positie 0

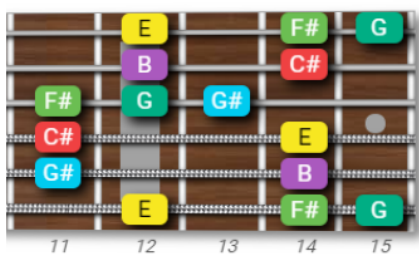
A Shape, vanaf positie 11

G Shape, vanaf positie 0

E Shape, vanaf positie 11

D Shape, vanaf positie 11

Je zult alle pentatonische blues Shapes wel herkennen in de bovenstaande oefening. De volgorde van het C A G E D systeem is hierbij strikt gevolgd.

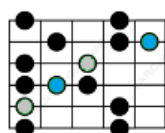
6. De Shapes naast elkaar spelen

Nu we weten dat er pentatonische blues toonladders en 5 Shapes **C - A - G - E - D** bestaan, en nu we weten dat deze Shapes over de gitaarhals kunnen worden verschoven, is het tijd om eens te zien hoe de Shapes voor voldoende afwisseling in een solo kunnen zorgen.

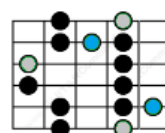
Laten we allereerst de Shapes eens simpelweg na elkaar spelen, en wel in de volgorde **C A G E D**, en dan niet kriskras over de gitaarhals, maar in een oplopende volgorde. In hoofdstuk 2 van dit E-boek hebben we het verschuiven van het **C** akkoord (de **C** Shape) over de hals al besproken. Laten we de noten van het **C** akkoord nu eens de **C**, **A**, **G**, **E** en **D** Shape aan laten nemen, en dan als pentatonische blues Shapes.

OEFENING

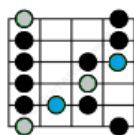
C Shape

A Shape

Musical notation for the C and A shapes. The top staff shows a melodic line in 4/4 time. The bottom staff shows the fretboard positions for the C and A shapes.

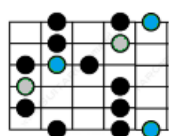
TAB: 0 3 0 3 0 1 2 0 | 2 1 3 4 0 3 | 3 5 3 5 6 2 5 2

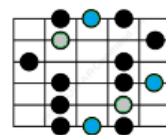
G Shape

Musical notation for the G shape. The top staff shows a melodic line in 4/4 time. The bottom staff shows the fretboard positions for the G shape.

TAB: 5 3 4 5 3 5 | 5 8 5 6 7 5 7 5 | 7 8 5 8 5 8

E Shape

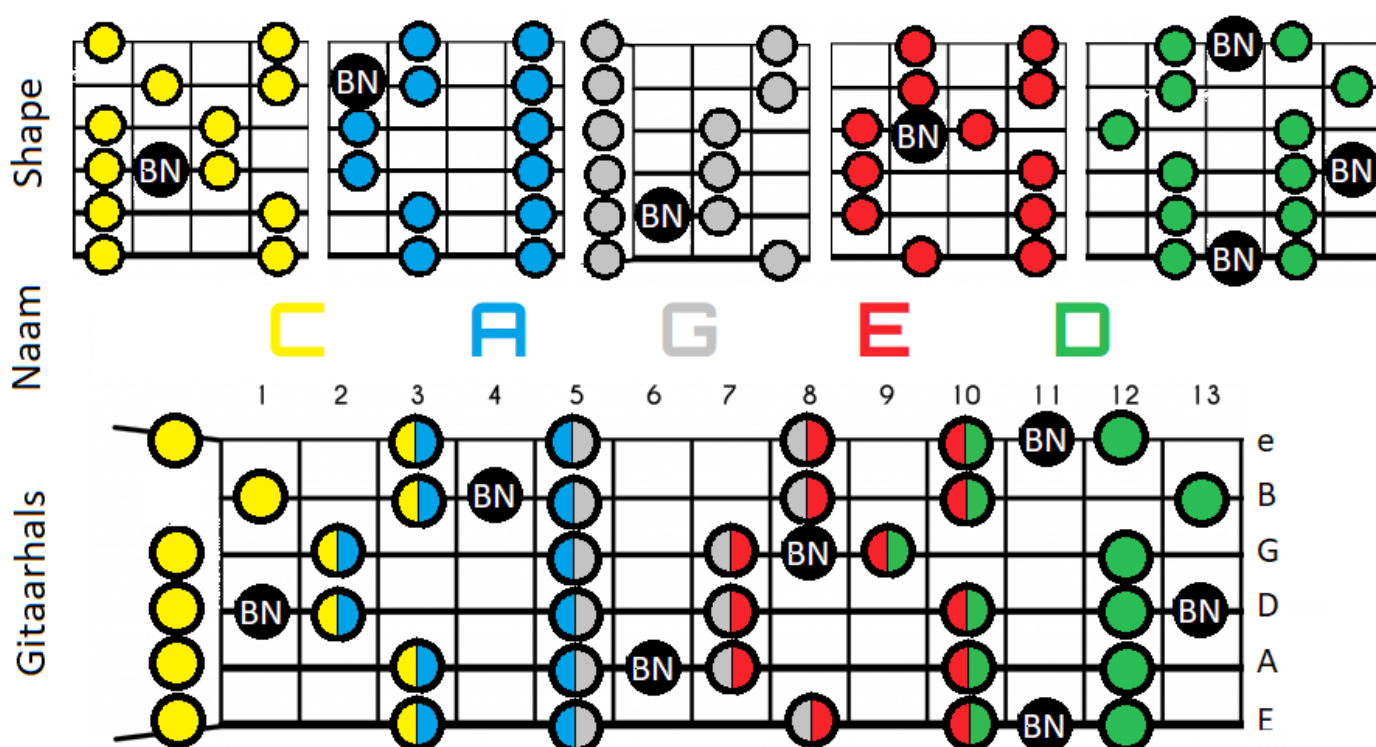
D Shape

Musical notation for the E and D shapes. The top staff shows a melodic line in 4/4 time. The bottom staff shows the fretboard positions for the E and D shapes.

TAB: 8 10 11 7 10 7 10 7 | 8 9 8 10 8 10 11 | 10 11 12 10 12 10 12 13

Je ziet aan de tabulatuur hierboven hoe mooi de Shapes op je gitaarhals in elkaar overlappen, we laten dat nog eens zien aan de hand van onderstaande afbeelding, waar we de diverse Shapes van een kleurtje hebben voorzien, en daarna de Shapes met hun kleuren op de gitaarhals hebben geplaatst. Je ziet de overlappingen van de Shapes en dan begrijp je ook, waarom je de Shapes overal op de gitaarhals kunt gebruiken.

“BN” staat voor de Blue Note die extra in de standaard pentatonische Shape wordt ingevoegd, om het “bluesy” effect te bereiken.

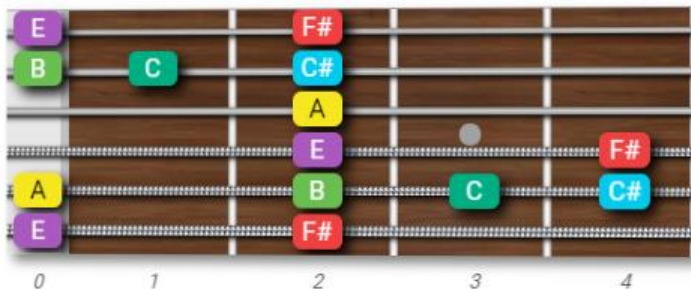
OEFENING

Als je naar de gitaarhals hierboven kijkt en je gitaar pakt, dan kun je nu al naar hartenlust over de vijf Shapes solo's spelen waarbij je alle posities hierboven door elkaar heen kunt pakken, zolang je er maar voor zorgt, dat je de Blue Notes (zeer) regelmatig meespeelt. Met vijf Shapes kun je al een oneindig gevarieerd aantal solo's samenstellen.

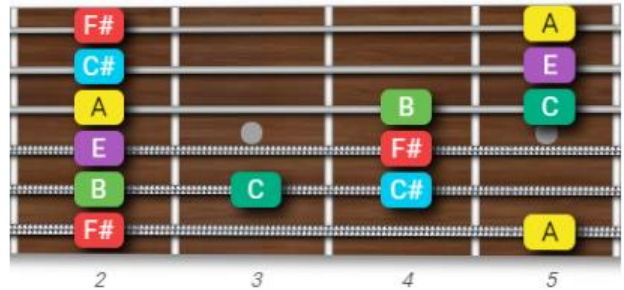
7. De Shapes wisselen

In de vorige oefening zijn we begonnen met de C Shape op de 0de positie (open snaren). In onderstaand voorbeeld kun je de flexibiliteit van de Shapes pas echt zien. We beginnen nu niet met een C Shape op positie 0, maar met een A Shape. De volgorde van de Shapes wordt dan **A G E D C**, om dan vanaf de 11^e positie weer terug te keren naar de A Shape.

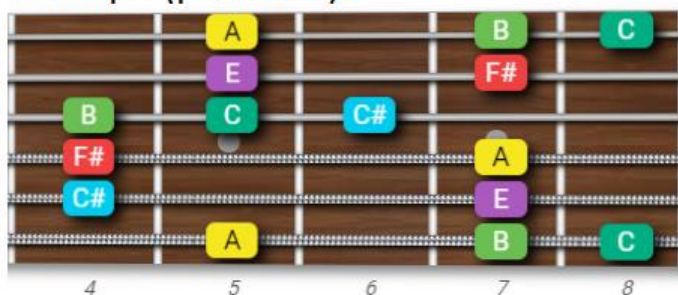
A Shape (positie 0)

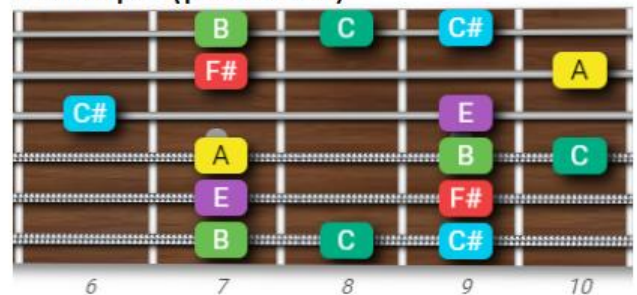
G Shape (positie 2)

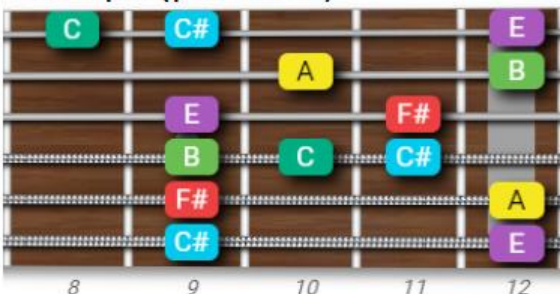
E Shape (positie 4)

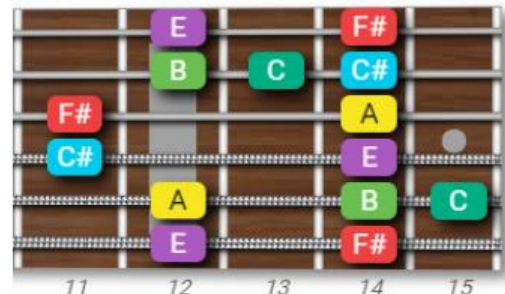
D Shape (positie 6)

C Shape (positie 8)

A Shape (positie 11)

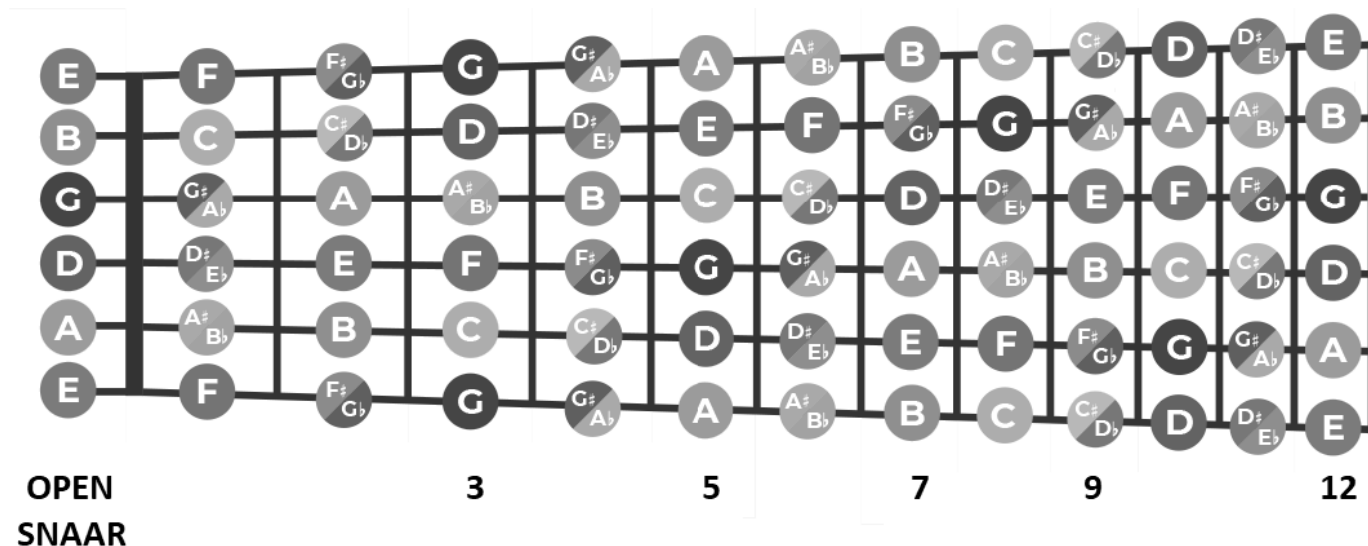
Voor je bluesy solowerk bieden de 5 pentatonische blues Shapes ongekend veel mogelijkheden. Belangrijk is, te weten waar de “Blue Notes” in en tussen de verschillende Shapes zitten, anders krijg je nooit een mooie bluesklank in je solo’s.

8. Majeur en mineur met dezelfde Shapes

We hebben tot nu toe gekeken naar de Majeur CAGED Shapes, en het goede nieuws is, je kunt deze Shapes zowel gebruiken voor Majeur als Mineur toonladders. Dat komt omdat bijvoorbeeld C majeure en A mineur parallelle toonladders zijn, die dezelfde noten bevatten. Het zelfde geldt bijvoorbeeld voor A Majeur en F# Mineur (je spreek # uit als “Fies”, zoals je weet).

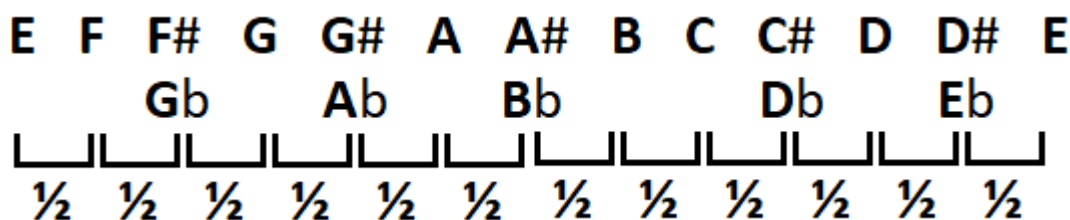
Er bestaat ongelooflijk veel bijzonder complexe muziektheorie, met vreselijk veel blablabla, die zegt dat je de majeure Shapes zoals we nu geleerd hebben, niet kunt gebruiken voor mineur solo's. Dat is echter niet waar.

In mijn ervaring gaat dit dubbele gebruik (majeur en mineur) van een Shape best goed, maar is het van belang op welke noot je begint. Om dit te begrijpen gaan we eerst kijken naar de notennamen op voornamelijk de 6^e en 5^e snaar van de gitaar, van positie 0 naar positie 12.

De afbeelding hierboven laat alle notennamen op de gitaarhals zien vanaf de open positie (0) tot en met de 12^e positie. Je ziet op de 6^e snaar, de lage E (net als op de 1ste snaar, de hoge E), dat het aantal noten precies een octaaf volmaakt (van een E noot naar de volgende E noot).

Een octaaf bestaat uit 12 halve noten (raadpleeg GuitarJan.com) en gaat van de ene grondnoot (E) naar de volgende grondnoot (E), met telkens stappen van een halve toon. Iedere fretpositie op de gitaarhals is een halve toon. In ons voorbeeld op de 6^e snaar dus:

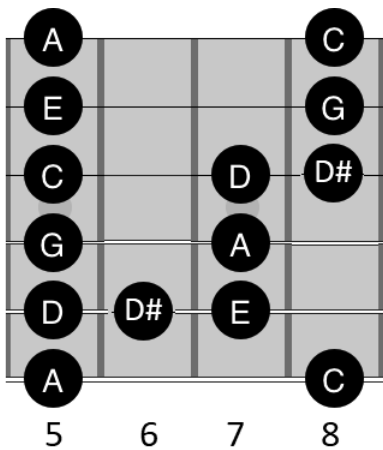

Een **F#** (spreek uit “Fies”) is hetzelfde als een **G^b** (spreek uit “Ges”), een **A#** (Aies) is hetzelfde als een **B^b** (Bes), etc. Dat komt omdat dit zogeheten enharmonische tonen zijn, die hetzelfde klinken maar anders worden benoemd, afhankelijk van de toonladder waarin wordt gespeeld. Raadpleeg voor verdere theorie ook in dit geval GuitarJan.com.

Gaan we uit van de C majeur pentatonische toonladder, dan is de parallelle toonladder A mineur. Dat betekent dat beide toonladders dezelfde noten bevatten, dat hebben we al gezegd. Het verschil is echter, met welke noot je begint.

Toontrap	I	ii	biii	III	IV	V	vi	VII ^o	I
C majeur pent. blues	C	D	E _b	E		G	A		C
Toontrap	i	ii ^o	III	iv	bv	v	VI	VII	i
A mineur pent. blues	A		C	D	E _b	E		G	A

Je ziet dat de C majeur toonladder begint met een C, en de A mineur toonladder begint met een A. Voor de rest hebben ze precies dezelfde noten.

Stel nu dat we G Shape gebruiken, die er uitziet als hiernaast. We veronderstellen tevens dat we de G Shape gebruiken op de 5de fret van de gitaarhals. De hele Shape beslaat dus de 5de tot en met de 8ste fret.

Als je een solo gaat spelen in een A mineur toonladder, dan begin je dus met de A op de 5^e positie. Door de hele Shape te spelen, speel je dus 2 octaven:

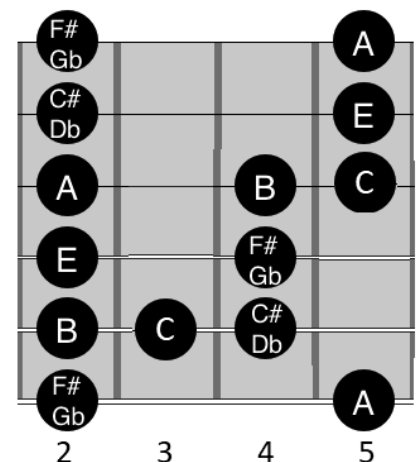
- van A 6de snaar, 5de positie naar A 4de snaar, 7de positie,
- van A 4de snaar, 7de positie naar A, 1ste snaar, 5de positie
- en een extra C, 1ste snaar, 8ste positie

Om in de A mineur te blijven, moet je echter de laatste C overslaan. Dan blijft de G Shape compleet in A mineur.

Als je de bovenstaande G Shape gaat gebruiken in de C majeur toonladder, dan begin je dus met de C op de 6de snaar, 8ste positie, en je eindigt op de C op de 1ste snaar, 8ste positie. Daardoor blijf je met je solo in de C majeur toonladder. Zo eenvoudig gebruik je de majeur Shapes ook als mineur Shapes en vice versa. Uit de theorie van de website

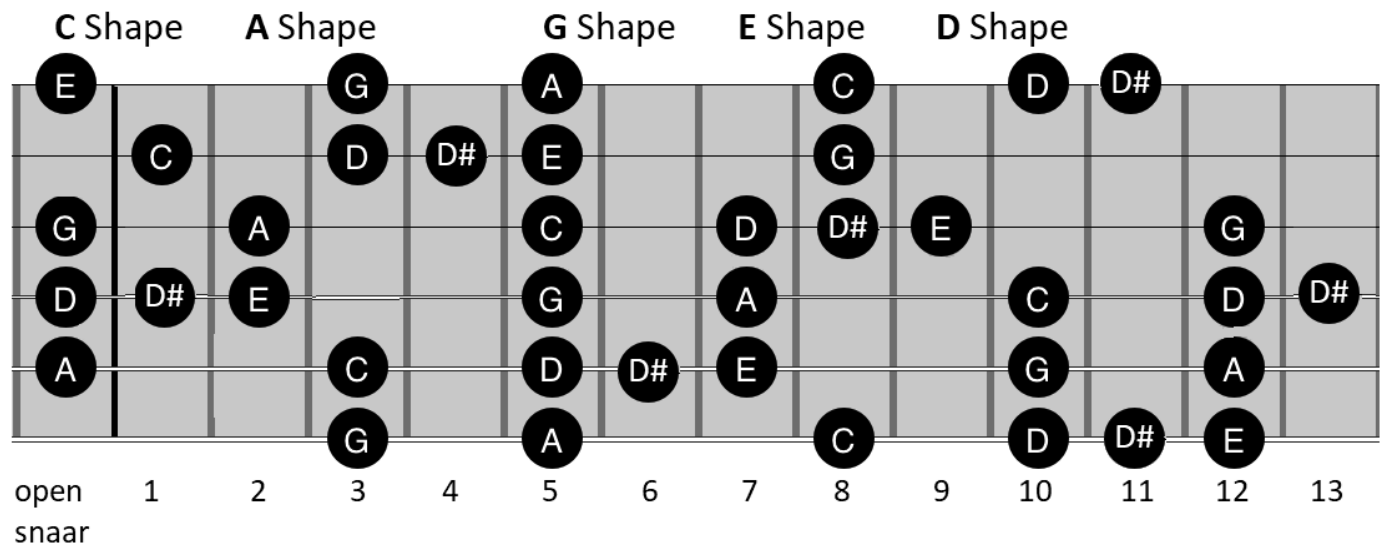
GuitarJan.com weet je, dat Shapes over de hele hals kunnen worden verschoven.

Stel nu dat je een solo moet gaan spelen in de F# toonladder, en je wilt met de G Shape beginnen. Volgens de noten op de gitaarhals begint de F# op de 6de snaar op de 2de positie. Je verschuift dan de G Shape naar de 2de positie en je kunt solospelen in F# mineur. Je stopt bij de F# op de 1ste snaar, 2^e positie. De parallelle toonladder van F# mineur is A majeur, dus je kunt een A majeur solo spelen door te beginnen op de 6de snaar, 5de positie, en te eindigen op de 1ste snaar, 5de positie.

De truc is eigenlijk heel simpel: zoek uit in welke toonladder dat het muziekstuk staat waar je een solo over wilt spelen, zoek de juiste noot op je gitaarhals, en kies een Shape waarin je wilt beginnen. Zorg er daarna voor dat je in iedere Shape bij de grondtoon blijft van de toonladder, en vergeet vooral niet de “Blue Notes” te spelen.

Onderstaand een voorbeeld van alle Shapes achter elkaar in de G majeur blues pentatonische toonladder.

Je ziet dat we in de laatste Shape, de D Shape, eindigen op de G 3de snaar, 12de positie. Als je nu achter de D Shape verder gaat met opnieuw C A G E en D Shapes, kun je de solo tot en met de 24ste positie van de gitaarhals opschuiven, zolang je maar begint en eindigt op een G noot.

Het volgende lijstje is wellicht handig om snel te achterhalen welke parallelle mineur toonladder bij een bepaalde majeur toonladder hoort. Voor meer informatie over toonladders, zie de website GuitarJan.com.

Majeur toonladder	Parallele toonladder
C	Am
C# of Db	A#m of Bbm
D	Bm
D# of Eb	Cm
E	C#m
F	Dm
F# of Gb	D#m of Ebm
G	Em
G# of Ab	Fm
A	F#m
A# of Bb	Gm
B	G#m of Abm

9. Specifieke mineur Shapes

Hoewel het gebruikelijk is om zowel pentatonisch majeur als mineur een solo te spelen door gebruik te maken van de majeur Shapes (zoals we hierboven hebben beschreven), kom je in de muziektheorie ook allerlei complexe redeneringen tegen die uiteindelijk leiden tot een **Cm Am Gm Em** en **Dm** Shape systeem. De m staat dan natuurlijk voor mineur.

Wil je die zogeheten mineur Shapes echter gebruiken over de volledige gitaarhals met alle snaren, dan komen ze uiteindelijk altijd weer uit op de majeur Shapes.

Mijn aanbeveling is om hieraan niet te veel aandacht te besteden, omdat de Shapes hetzelfde zijn. Het blijft vooral belangrijk het start- en eindpunt van je solo te bepalen, dus: starten en eindigen op de grondtoon van de toonladder waarover je de solo speelt.

10. Solo's spelen en tabulatuur

Niets toont de stijl en persoonlijkheid van een gitarist meer dan een gitaarsolo. Solo spel geeft de gitarist de mogelijkheid zijn vaardigheden te laten zien. Of een gitarist nu de voorkeur geeft aan eenvoud, het aan elkaar rijgen van langzame, soulvolle noten met bends, hammer-ons, pull-offs, slurs, slides e.d. voor nadruk zoals B.B. King dat doet, of kiest voor de ultrasnelle flitsende two-hand tap techniek van Eddie van Halen, een gitaarsolo is wat die persoonlijkheid naar voren brengt.

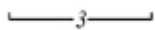
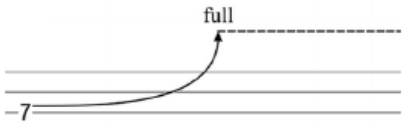

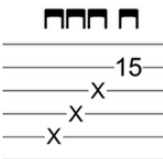

Hoewel de meeste beginnende gitaristen beginnen met het leren van akkoorden en toonladders (zeer aan te bevelen!), voelt het leren spelen van gitaarsolo's als een bekroning.

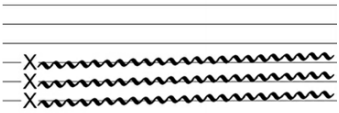
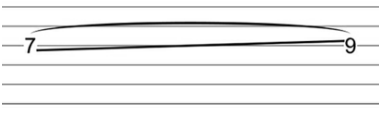

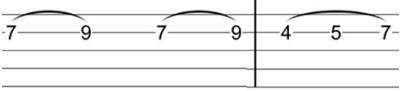
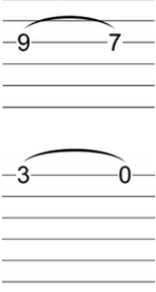
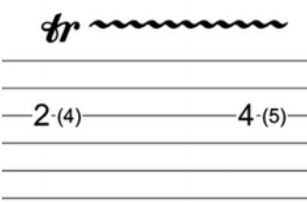
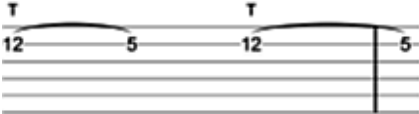
In alle gevallen betekent het leren solospelen op een gitaar vooral:

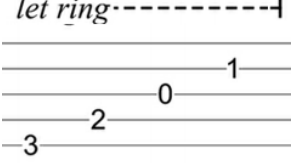
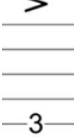

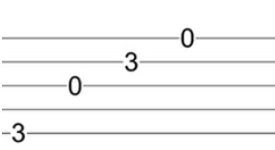
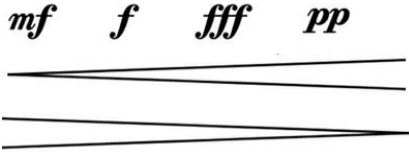
- Begrijp toonladders en akkoorden
- Ken de noten op je gitaarhals en weet waar je een noot kunt pakken
- Luisteren naar hoe de grote gitaarhelden solo's spelen
- Naspelen van solo's: bladmuziek en tabulatuur is tegenwoordig van elk populair muziekstuk te krijgen
- Oefenen, oefenen, oefenen: het is niet anders. Oefening baart kunst. Begin langzaam en werk toe naar snellere solo's
- Wees kritisch en aandachtig in je solospel: maak een smaakvolle mix van solo-effecten als double stops, slides, hammer-ons, pull-offs, slurs, bends, etc.

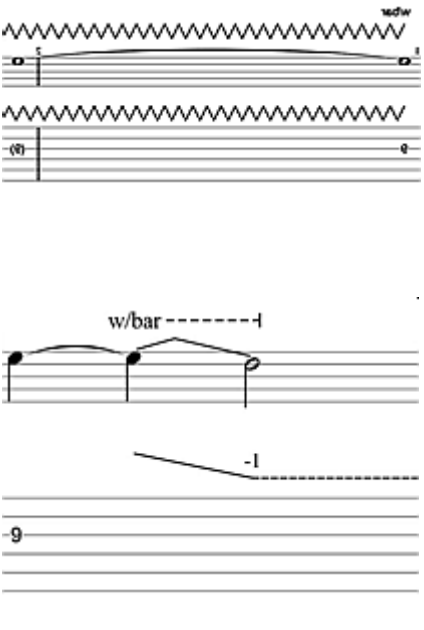

Hoewel nog steeds heel veel muzikanten bladmuziek toepassen, is met name in de populaire muziek het gebruik van tabulatuur de boventoon gaan voeren. In deze tabulatuur komen een aantal symbolen voor die op effecten betrekking hebben, en die je moet begrijpen als je solospel wilt gaan leren.

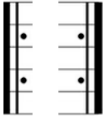
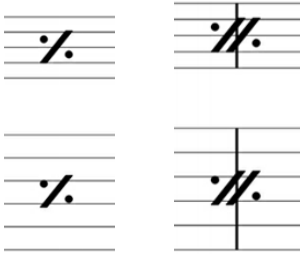
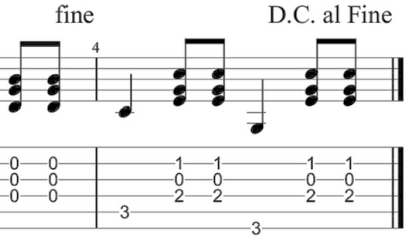

Onderstaand een tabel met veelvoorkomende symbolen in gitaartabulatuur.

Symbool	Functie
	<p>Triplet: de 3 noten waaronder dit symbool staat, moeten in het tijdbestek van 1 tel in de maat, gespeeld worden.</p>
	<p>Bend: hiermee verander je de toonhoogte van een noot door de snaar omhoog te duwen op je gitaarhals. Hoe verder je omhoog duwt, hoe meer de toonhoogte verandert. Bends zijn er in allerlei variaties, van het buigen met een volle toon (full), tot bijvoorbeeld een halve of een kwart toon. De stippellijn geeft aan dat je de bend moet "vasthouden". Als je de bend niet "vasthoudt", keert de toon terug naar de oorspronkelijke toonhoogte.</p>
	<p>Vibrato: het laten vibreren van een toon door hele snelle bends achter elkaar te doen, vaak zowel naar boven als naar beneden (een kwestie van smaak). De vibrato wordt aangeduid door middel van een horizontaal golflijntje. Hoe wijder de golven uit elkaar worden genoteerd, hoe "heavier" het vibrato effect gespeeld moet worden.</p>
	<p>Pick: deze symbolen geven aan hoe je de snaar moet spelen. Het eerste symbool is de aanduiding dat je een neerwaartse beweging met je plectrum (de "pick") maakt, het tweede symbool betekent een opwaartse beweging.</p>
	<p>Rake: dit is het tokkelen van een akkoord, dus de noten vlak na elkaar spelen. Soms wordt er aan het golflijntje boven of onder een pijl toegevoegd, zodat je weet of het tokkelen met een opwaartse of neerwaartse beweging moet worden uitgevoerd.</p>
	<p>Muted Rake: in de tokkel komt de volgende noot pas als de vorige noot is gedempt ("muted") door met palm van de slaghand (de rechterhand) de snaren net na de brug van de gitaar, af te dekken. In tegenstelling tot een standaard Rake, mogen de tonen nu niet in elkaar overvloeien.</p>
	<p>Tremolo: een techniek waarbij noten snel tot bijzonder snel gerepeteerd worden, binnen een bepaald ritme. Normaliter is dit een zeer snelle techniek en moeilijk uit te voeren. De streepjes onder de noot geven aan hoe snel de tremolo uitgevoerd moet worden.</p>

<p>P.S.</p> 	<p>Pick Slide of Pick Scrape: een soort percussie-achtig effect, veelgebruikt in hardrock. Het idee is om de lange kant van je plectrum langs de snaren te trekken om een soort “slijpend” effect te creëren. Dit werkt het beste door met je linkerhand (de frethand), de snaren te dempen, en via je versterker heel veel “distortion” toe te voegen.</p>
	<p>Legato Slide: je glijdt van de ene naar de andere toon zonder dat je twee keer aanslaat. In het voorbeeld hiernaast sla je dus de 7^e positie aan, en glijdt door naar de 9^e positie.</p>
	<p>Grace Note Slide: een snelle slide maken vanaf een niet nader bepaalde noot, naar de doelnoot. Het / teken betekent een Grace Note Slide van een punt vóór de doelnoot, het \ teken betekent een slide na de doelnoot.</p>
	<p>Hammer-On: je speelt de eerste noot, en zonder de andere noten aan te slaan hamer je op dezelfde snaar, met de andere vingers, de overige noten in de juiste volgorde. Soms staat er “H/O” of “h.o.” boven de tabulatuurbalk.</p>
	<p>Pull-Off: Het exact tegenovergestelde van een Hammer-On. In dit voorbeeld betekent dit, dat je zowel je vinger op de negende als de zevende positie plaatst, en de vinger van de negende positie wegtrekt. Daardoor moet de noot op de zevende positie klinken zonder dat je deze opnieuw aanslaat. Dit kun je uiteraard ook met open snaren doen, zoals het tweede voorbeeld laat zien.</p>
	<p>Trill: dit effect ontstaat door een snelle herhaling van Hammer-Ons en Pull-Offs tussen twee noten. De noot waar je mee start wordt normaal genoteerd, de noot waarmee de Trill wordt uitgevoerd staat tussen haakjes (soms vierkante haakjes).</p>
	<p>Right-Hand Tapping: een geavanceerde “legato” techniek, waarbij de gitarist met zijn slaghand (rechterhand), een noot speelt. In ons voorbeeld: de noot op de 5^e positie wordt aangeslagen, dan wordt de middelvinger van de</p>

	<p>slaghand gebruikt om de noot op de 12^e positie te "tappen". Dit is een beweging die overeenkomt met een Hammer-On, direct gevolgd door een neerwaartse Pull-Of.</p>
<p>P.M. ----- </p> 	<p>Palm Mute: Rock, Funk, Pop of Metal, een veelgebruikt articulatie-effect is Palm Muting. Het vlezige deel van je slaghand dempt lichtjes de snaren af. Het afdempen gebeurt dan net naast de brug. Palm Mute wordt meestal aangeduid met P.M. en de stippellijn geeft weer hoe lang het dempen moet gebeuren.</p>
<p>let ring ----- </p> 	<p>Let Ring: alle gespeelde noten moeten als het ware in elkaar overvloeien. Dit articulatie-effect is als het ware de tegenpool van het hiervoor beschreven Palm Mute effect.</p>
<p>></p> 	<p>Accent: dit effect wordt met een > aangeduid. De desbetreffende noot moet wat harder, wat meer gearticuleerd worden gespeeld, dan de andere noten.</p>
 	<p>Staccato: de desbetreffende noot moet scherp gearticuleerd en worden, en met los worden gezien van de rest van de noten. Je kunt dit effect bereiken door de noot te spelen, en direct daarna met je frethand de druk op de snaar te verminderen, of een Palm Mute toe te passen.</p>
 	<p>Fermata: een rustpauze in de muziek, waarbij de tijdsduur van die rustpauze of door de gitarist in zijn solo wordt bepaald, of door de bandleider voor de gehele band.</p>
<p><i>mf f fff pp</i></p> 	<p>Dynamics: dit zijn effecten die meestal van invloed zijn op hele frases van een muziekstuk. Hoewel je deze dynamische aanduidingen niet veelvuldig in tabulaturen aantreft, is het wel goed er kennis van te hebben, omdat deze dynamische tekens een bepaalde expressiviteit en emotionaliteit in het muziekstuk tot uiting brengen.</p>

	<p>We kunnen de dynamische effecten als volgt samenvatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pp (pianissimo) - zeer zachtjes ▪ p (piano) - zachtjes ▪ mp (mezzo piano) - redelijk zachtjes ▪ mf (mezzo forte) - redelijk luid ▪ f (forte) - luid ▪ ff (fortissimo) - zeer luid ▪ < (crescendo) - aanzwellend ▪ > (diminuendo) - afzwakkend
	<p>Harmonics: dit zijn zogeheten flageoletten: boventonen die op een snaarinstrument gespeeld kunnen worden door op een specifieke positie de snaar in te drukken. Op de gitaar bijvoorbeeld kunnen door het zacht indrukken van een snaar op de 12^e fret (precies op de 12^e fret, niet ervoor of erna!), en de snaar dan zacht spelen, de boventonen hoorbaar worden.</p> <p>Op de gitaar zijn de boventonen het beste hoorbaar boven de 5de, 7de en 12^e fret.</p> <p>De tabulatuurnotatie doe je door de desbetreffende posities tussen haakjes te noteren, en in het notenschrift door de kop van de noot als een diamantje weer te geven.</p>
	<p>Whammy Bar: een pook(je), gemonteerd op de brug of het straatstuk van een gitaar, waarmee de spanning van de snaren gevarieerd wordt, wat een vibrato (soms foutief tremolo) effect veroorzaakt. De afbeelding hiernaast is de basis vibrato die je met de Whammy Bar aan de noot toevoegt.</p> <p>Het tweede voorbeeld laat zien dat de Whammy Bar de huidige noot met een hele toon moet verlagen. De lijn van de Whammy Bar gaat naar beneden, en er staat een -1 boven de lijn genoteerd.</p> <p>Uiteraard kun je met de Whammy Bar iedere willekeurige noot verhogen of verlagen. Goed naar de notatie kijken om te zien welk Whammy Bar effect specifiek gewenst is.</p>
	<p>Bars: dit zijn de scheidingstekens op de tabulatuurbalk, en die heb je ongetwijfeld al veel vaker gezien. Naast de maatstreep (om de maatverdeling aan te geven) kennen we ook nog de eerste figuur hiernaast, die wordt gebruikt</p>

	<p>om aan te duiden dat een (deel van) het muziekstuk klaar is.</p> <p>Als je de twee maatstrepen met de puntjes ziet, betekent dit dat de muziek die tussen beide maatstrepen staat, herhaald moet worden (2x spelen dus).</p>
	<p>Simile Marks: het herhalingsteken dat je hiernaast ziet, geeft aan dat in deze maat exact hetzelfde gespeeld moet worden als in de voorafgaande maat van het muziekstuk. De dubbele streep in een herhalingsteken betekent dat je de voorafgaande twee maten moet herhalen.</p>
	<p>Volta Brackets: als deze beide muziekbalken achter elkaar staan, betekent dit dat bij de eerste keer spelen van een passage het einde bestaat uit de noten van haakje nr. 1, en bij herhaling van de muzikale passage geldt het einde zoals je dat ziet onder haakje nr. 2.</p> <p>Uiteraard is het mogelijk zelfs een derde, of een vierde enz. afsluiting in een muziekstuk op te nemen.</p>
	<p>Da Capo: incidenteel kom je het begrip Da Capo (of D.C.) tegen. Dit is Italiaans voor "start het muziekstuk vanaf het begin".</p> <p>Het woord Fine (Italiaans voor einde), geeft aan waar je het muziekstuk moet stoppen, als je door een Da Capo aanwijzing, opnieuw bent begonnen.</p>
	<p>Dal Segno: Dal Segno of D.S. aanwijzing. D.S. al fine betekent dat je een muziekstuk moet herhalen vanaf het punt waar de Dal Segno aanwijzing staat, tot aan het woord fine.</p>
	<p>Da Capo al coda (ook wel D.C. al coda): deze aanwijzing betekent dat je het muziekstuk vanaf het begin moet spelen, totdat je het Da Capo symbool ziet zoals hiernaast afgebeeld. Je springt dan direct naar de "Coda", het slotdeel van het muziekstuk, dat volgt op het hoofddeel.</p>

Met deze uiteenzetting van tabulatuur-aanwijzingen en symbolen besluiten we het theoretische gedeelte van dit E-Boek.

11. Tabulaturen met oefensolo's

Programma's
Programma's
algemene
uitleg

We sluiten dit E-Boek af met een aantal oefensolo's. De website GuitarJan.com bevat een grote hoeveelheid oefenmateriaal voor solospel, dat je kunt terugvinden onder:

Programma's & Downloads | E-Books & Online applicaties

E-Books &
Online
applicaties

Je vindt daar E-boeken als:

- Rock licks & Solos
- Style Files Various Guitarists
- Blues Licks & Solos
- Blues Masterclasses, Solos & Licks

Stand-alone
applicaties

Deze E-boeken bevatten bij elkaar duizenden voorbeeldsolo's en gitaarrifs, daarmee kun je vooruit, en nog jarenlang studeren.

En nu nog een aantal extra tabulaturen, specifiek voor de diverse pentatonische blues Shapes die we in dit leerboek besproken hebben.

OEFENINGEN

1. Solo in C majeur in de stijl van Eric Clapton

2. Solo in A majeur in de stijl van Eric Clapton

pull off to open A string on next bar

pull of to open A string on next bar

The tablature consists of nine lines, each representing a guitar string. The notes and techniques are as follows:

- Line 1:** 0 2 0 2 0 2 0 3 (pull off to open A string on next bar) | 0 2 0 2 0 2 0 3 (pull of to open A string on next bar) | 0 2 2 2 0 2 2 3
- Line 2:** 7 5 7 5 7 7 5 7 5 5 | 7 5 6 5 5 8 5 7 5 5 6 | 7 5 7 8 5
- Line 3:** 5 7 5 7 5 7 5 7 | 7 5 8 7 5 7 | 5 7 5 7 5 7 9 9 8 9 9 7
- Line 4:** 5 7 5 7 5 5 5 | 8 10 10 8 10 10 | 8 8 10 8 10 8 9 7 5 7 5 7
- Line 5:** 5 6 6 7 5 7 7 5 3 0 | 0 2 5 6 5 5 8 5 7 5 5 7 5
- Line 6:** 7 5 7 5 6 7 7 13 (13) 14 | 13 15 15 13 14 14 13 7 7 12 14 14 12 12
- Line 7:** 14 12 10 12 10 12 12 14 14 | 12 14 13 7 7 12 15 15 15 15 13 15 14 (14) 13 0 0 0 15
- Line 8:** 13 14 13 14 12 14 12 12 12 | 14 12 10 12 10 12 10 12 14 | 14 16 14 16 14 14 14 16 14 16
- Line 9:** 14 7 14 16 14 16 16 16 | 14 X 0 2 0 2 0 2 0

3. Solo in B mineur in de stijl van B.B. King

1. *f*

1 12 12 2 10 12 10 9 full 7 7 9 9 3 7 9 9 9 (9) 7 9 full

4 (9) 7 7 5 10 full 10 12 6 12 10 11 12 12 12

7 10 full 10 12 12 10 8 full (10) 10 10 12 12 9 10 12 12 10 12 12

10 12 12 full 10 10 12 11 10 10 12 10 12 7 7

13 9 7 14 7 15 7 10 10 full 10 full 10

Prebend

16 10 full 10 full 10 full 10 17 18 10 full 10 12

19 9 7 20 7 21 7 10 10 12

Prebend and release

22 12 7 12 10 12 23 12 12 10 12 12 full 24 12 10 12 10 10 10

46 7 10 9 *full* 47 7 9 7 7 7 7 48 12 *full* 10 12 12

This line of guitar tablature shows measures 46, 47, and 48. Measure 46 starts with a 7th fret note, followed by 10, 9, and 47 (with a 'full' annotation and a slur). Measure 47 contains 7, 9, 7, 7, 7, and 7. Measure 48 starts with 48, 12, 10 (with a 'full' annotation and a slur), 12, and 12.

49 10 12 12 50 12 10 12 12 *full* 10 12 12 51 (12) 10 12 10 12

This line of guitar tablature shows measures 49, 50, and 51. Measure 49 has 49, 10, 12, and 12. Measure 50 has 50, 12, 10, 12, 12, and 12 (with a 'full' annotation and a slur). Measure 51 has 51, (12), 10, 12, 10, and 12.

25 12 10 26 19 19 27 10 *full* 10 7 10 7 9

This line of guitar tablature shows measures 25, 26, and 27. Measure 25 has 25, 12, and 10. Measure 26 has 26, 19, and 19. Measure 27 has 27, 10 (with a 'full' annotation and a slur), 10, 7, 10, 7, and 9.

28 7 7 9 9 9 7 9 7 29 7 10 7 7 7 10 7 30 7 10 10 *full* 10 $\frac{1}{4}$ 7

Prebend and partial release

This line of guitar tablature shows measures 28, 29, and 30. Measure 28 has 28, 7, 7, 9, 9, 9, 7, 9, and 7. Measure 29 has 29, 7, 10, 7, 7, 7, 10, and 7. Measure 30 has 30, 7, 10, 10 (with a 'full' annotation and a slur), 10 (with a $\frac{1}{4}$ annotation), and 7. The text 'Prebend and partial release' is positioned above the line.

31 7 32 7 9 33 7

This line of guitar tablature shows measures 31, 32, and 33. Measure 31 has 31, 7. Measure 32 has 32, 7, and 9. Measure 33 has 33, 7.

34 7 9 35 7 7 36 7 12 12 (12) 10

This line of guitar tablature shows measures 34, 35, and 36. Measure 34 has 34, 7, and 9. Measure 35 has 35, 7, and 7. Measure 36 has 36, 7, 12, 12 (with a slur), (12), and 10.

37 12 10 12 $\frac{1}{4}$ *full* 10 12 38 12 12 *full* 10 39 12 10 12 $\frac{1}{4}$ *full* 12 10

Release

This line of guitar tablature shows measures 37, 38, and 39. Measure 37 has 37, 12, 10, 12 (with a $\frac{1}{4}$ annotation), 12 (with a 'full' annotation and a slur), 10, and 12. Measure 38 has 38, 12, 12 (with a 'full' annotation and a slur), and 10. Measure 39 has 39, 12, 10, 12 (with a $\frac{1}{4}$ annotation), 12 (with a 'full' annotation and a slur), and 10. The text 'Release' is positioned above the line.

40 12 12 *full* 10 12 41 12 10 12 12 *full* 10 12 42 12 10 10 12 12 7

This line of guitar tablature shows measures 40, 41, and 42. Measure 40 has 40, 12, 12 (with a 'full' annotation and a slur), 10, and 12. Measure 41 has 41, 12, 10, 12, 12 (with a 'full' annotation and a slur), and 10. Measure 42 has 42, 12, 10, 10, 12, 12, and 7.

43 7 10 9 7 7 7 7 44 7 7 10 10 9 9 10 9 7 45 7 10 7 7 10 7 10

This line of guitar tablature shows measures 43, 44, and 45. Measure 43 has 43, 7, 10, 9, 7, 7, 7, and 7. Measure 44 has 44, 7, 7, 10, 10, 9, 9, 10, 9, and 7. Measure 45 has 45, 7, 10, 7, 7, 10, 7, and 10.

52 12 19 19 19 19 19 19 19 19 53 19 9 10 9 10 full 7 54 10 full 12 12 (12) 7

55 7 9 7 10 10 10 full 56 10 full 10 full 7 10 10 10 full 57 10 full 10 full

58 9 7 59 9 9 full 7 7 10 full 10 60 7 10 9 full 7 9

61 7 9 7 9 3/4 62 9 7 7 10 full 63 7 9 7 9

64 7 7 7 19 10 65 12 10 7 10 7 9 10 9 7 66 7 9 7 3/4 full 9 9

67 full 7 9 9 68 7 full 69 9 full 7 9 7 3/4

70 9 full 7 71 7 3/4 3/4 72 10 9 full

73 7 full 74 10 full 75 7 9 7 9

Prebend and hold

Prebend & hold

76 77 78

7 7 9 10

ful1 ful1

79 80

10 12 (12) (12) 9 7 9

4. Solo in E majeur in de stijl van Robert Johnson

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 10 0 0 2 0 0 2 1 2 1 2 1

11 10 10 9 9 0 2 2 2 2 1 2 2 2 2 2 1 2 2 2 1

2 0 2 0 4 0 4 0 2 0 2 0 4 0 0 2 0 4 4 5 5 4 0 0 0 4 4 2 2 4 0 0

0 0 2 0 4 4 2 2 4 0 0 2 0 2 0 4 4 5 5 4 5 5 5 4 5 5 5 4 0 0

0 0 2 0 4 4 2 2 4 0 0 0 2 0 4 4 2 2 0 0 0 2 2 2 2 2 2 2 0

ful1 ful1 ful1 ful1 ful1 0 0 2 0 0 4 3 0 2 3 0 0 1 1 1 0 0 2 0 2 2 2 2

8 8 8 8 8 0 0 0 0 0 4 3 0 2 3 0 0 1 1 1 0 0 2 0 2 2 2 2

2 0 2 0 4 0 4 0 2 0 2 0 4 0 0 2 0 4 4 5 5 4 0 0 0 4 4 2 2 4 0 0

19 0 2 0 4 4 2 2 4 0 20 2 2 4 4 5 5 4 5 21 5 5 4 5 5 5 4 0

22 0 2 0 4 4 2 2 4 0 23 2 2 4 4 2 2 4 24 0 0 0 0 0

25 full full full full full 26 4 3 2 1 27 0 3 1 2

5. Solo in E mineur in de stijl van John Lee Hooker

12 1 2 4 3 4 3 0 2 X 2 2 0 3 2 0 2 X 2

5 2 4 3 4 2 0 2 0 6 2 0 3 2 0 2 X 2

9 2 4 3 4 2 0 2 0 10 2 0 2 0 0 11 2 0 2 0 0 12 2 0 0 0

13 0 0 1 2

6. Solo in F# mineur in de stijl van Stevie Ray Vaughan

12/8

1 13 full 13 11 13 11 8 10 full 2 8 3 13 full

4 11 13 11 13 12 11 11 5 13 full 13 11 13 11 8 10 full 6 8

7 11 full 11 1 1/4 11 1 1/4

8 8 11 8 10 1/2 10 8 10 full 8 8 10 8 10 11 11 P

9 10 10 20 20 sl 11 11 full 1/4 8 8 8 11 8 12 8 sl Let Ring 3 12 8 9 10 10 10 Let Ring

13 full 8 8 10 14 8 8 15 13 full 16 11 11 13 12 11 11 11

17 13 full 11 13 11 8 10 full 18 8 19 11 2 11 full full

20 8 8 8 11 8 10 full 10 full 10 full 8 8 10 11 sl 21 10 10 20 20 sl

Let Ring Don't pick full full full sl

TAB

TAB

TAB

Don't pick

TAB

TAB

Only half release

TAB

Hammer from 8

This is a quintuplet

TAB

TAB

Prebend

TAB

38 13 13 12 12 11 13 13 13 11 39 13 40 11 11 11 11 13

Annotations: full, 1/2, 1/2, full, 1 1/2, 1 1/2, full, 1 1/2, full

TAB

41 13 11 13 11 15 11 12 8 8 11 8 10 9 8 11 8 11 11 8 11 11

Annotations: full, P, 1/2, P, 1/2, full, 1/2

TAB

42 8 11 8 11 11 8 10 10 10 8 10 8 10 8 11 8 11 10 8 10 8 11 11

Annotations: P, full, full, P, full, P, P, P, Slide up from 10

TAB

43 10 9 10 9 10 8 10 10 8 11 13 11 13 13 11 13 13 11 12 12 13 13 13 11 12 12

Annotations: Slide down from 12, P, full, sl, sl, full, 1/2, 1/2, 1/2, 1/2

TAB

45 (12) 12 12 13 13 13 13 (13) 11 13 12 13 12 13 11 13 13 13

Annotations: Prebend, Only half release, Only 1/2 release, full, full, 1/2, full, full, 1/2, full

TAB

47 11 8 11 8 10 10 8 8 10 48 5 6 11 10 10 9 10 10 10

Annotations: 1 1/2, P, full, P, sl, sl, Let ring

TAB

49 10 50 8 51 11 8 8 11 8 11 13 13 11 13 52 11 13 11 8 8 8

Annotations: full, AH, full, sl, full, full

TAB

53 13 54 11 13 55 11 8 10 8

Annotations: full, full, full

56 full 10 full 8 full 10 *sl* 57 *sl*

58 full $\frac{1}{2}$ *P* full full 60 *Let ring this bar*

7. Solo in C mineur in de stijl van Albert King

1 2 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 4 5 6 7 *full* $\frac{1}{2}$ *full* $\frac{1}{2}$ *full* $\frac{1}{2}$ *full* 8 9 10 (8) *full* $\frac{1}{2}$ 11 *full* 12 (4) 13 (8) *Hold/increase bend* *full* *full* 2 14 15 16 17 *full* $\frac{1}{2}$ *sl* *H* *Second solo* *full* 18 19 20 21 $\frac{1}{2}$ *full* *full* $\frac{1}{2}$ *sl* 22 23 24 $\frac{1}{2}$ 25 *full* $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ *full* *full* *full* 26 27 28 29

30 4 6 6 4 4 31 (4) 1 1 1 6 8 32 8 4 33 (4) 4 full 1/2 34 (6) 5 4 Hold full

Line 30-34: Tablature starting with fret 4. Notes include 6, 6, 4, 4, 31 (4), 1, 1, 1, 6, 8, 32, 8, 4, 33 (4), 4 (full), 1/2, 34 (6), 5, 4 (Hold full).

35 6 4 1 1 4 3 5 6 36 4 1 3 1 3 1 1 4 37 (4) 4 full 4 1 1 4 1 3

Line 35-37: Tablature starting with fret 6. Notes include 6, 4, 1, 1, 4, 3, 5, 6, 36, 4, 1, 3, 1, 3, 1, 1, 4, 37 (4), 4 (full), 4, 1, 1, 4, 1, 3.

38 6 4 6 4 3 5 6 5 39 3 1 3 2 2 5 6 5 40 4 6 6 4 5 3 X

Line 38-40: Tablature starting with fret 6. Notes include 6, 4, 6, 4, 3, 5, 6, 5, 39, 3, 1, 3, 2, 2, 5, 6, 5, 40, 4, 6, 6, 4, 5, 3, X.

41 6 6 6 4 5 3 1 42 3 5 6 6 4 43 6 1 1 1 6 6 8 44 8

Line 41-44: Tablature starting with fret 6. Notes include 6, 6, 6, 4, 5, 3, 1, 42, 3, 5, 6, 6, 4, 43, 6, 1, 1, 1, 6, 6, 8, 44, 8.

45 8 8 7 6 4 6 46 4 6 47 (6) 6 4 6 4 6 4 48 6 1 4 1 4

Line 45-48: Tablature starting with fret 8. Notes include 8, 8, 7, 6, 4, 6, 46, 4, 6, 47 (6), 6, 4, 6, 4, 6, 4, 48, 6, 1, 4, 1, 4.

49 6 4 6 4 6 4 6 50 4 6 51 (1) 1 1 4 1 3 1 3 1 6 32 4 6 6 4 6 full

Line 49-52: Tablature starting with fret 6. Notes include 6, 4, 6, 4, 6, 4, 6, 50, 4, 6, 51 (1), 1, 1, 4, 1, 3, 1, 3, 1, 6, 32, 4, 6, 6, 4, 6 (full).

53 (6) 4 4 1 4 5 54 6 4 4 55 (4) 1 1 0

Line 53-55: Tablature starting with fret 6. Notes include (6), 4, 4, 1, 4, 5, 54, 6, 4, 4, 55 (4), 1, 1, 0.

8. Solo in D majeur in de stijl van Allman Brothers Band

The guitar TAB notation consists of six lines of music, each representing a string. The key signature is D major and the time signature is 4/4. The solo is numbered 1 through 23. Key techniques shown include:

- Slides (sl):** Sliding from one fret to another (e.g., 10 to 8, 10 to 15, 13 to 14, 10 to 7).
- Triplets:** Groups of three notes beamed together.
- Bends:** Bending notes up to reach higher frets (e.g., 10 to 13, 10 to 15).
- Grace Notes:** Short, unaccented notes (e.g., the 10th fret note on the 5th string in measure 19).
- Unplucked strings (X):** Indicated on measures 9 and 13.
- Accents:** Circled notes, such as the 10th fret note on the 4th string in measure 4 and 19.

9. Solo in B mineur in de stijl van Jeff Healey Band

1 4 4 6 5 | 7 4 4 6 5 7 7 5 6 | 5 7

5 4 6 5 4 6 5 4 6 5 4 6 5 5 7 7 5 6 | 5 8 7

9 (7) 0 0 2 0 2 2 2 2 2 4 0 2 0 2 | 0 2 0 0 2 0 0 2 0 2

12 H P H P H 0 3 0 2 0 2 0 2 0 2 7 2 0 3 4 2 2 4 2

15 sl 2 0 3 4 2 2 4 2 | 2 3 4 2 2 4 2 | 2 3 4 2 2 4 2

18 sl H 2 0 3 4 0 2 2 4 2 | 2 0 3 4 0 2 2 4 | 2 3 4 2 2 4 2

21 sl H 2 3 4 0 2 2 4 2 | 2 5 6 4 6 4 2 | 0 3 4 0 2 2 4 2

24 sl 2 3 4 2 2 4 2 | 2 0 3 2 | 3 0 3 5

This page of guitar tablature is for a blues piece in the CAGED system. It consists of seven lines of music, each with a staff labeled 'TAB' and 'AB'. The music includes various fret numbers, accidentals, and performance instructions such as 'sl', 'P', 'H', 'full', and '1/2'. The piece concludes with a double bar line at measure 51.

52 *sl* 53 *sl* H 54 *sl*

55 H 56 *sl* 57 *sl* H

58 *sl* 59 *sl* 60 *sl* 61

62 *full* 63 *full* 64 P 65 P *full*

Prebends

65 *full* 1/4 *full* *full* *full* 66 *full* 67 *sl*

68 69 70 H

71 *full* 1/4 *full* 72 P P H 73 *sl* P P *sl* P

74 H P H P H *sl*

10. Solo in A majeur in de stijl van Jonny Lang

TAB 4/4
 P P
 10 9 10 9 10 9 10 9
 H P sl H sl sl
 6 7 7 8 7 9 5 6 7 7 5 7 9 6 7 7
 sl H H 1/2 H 1 1/2 H
 5 6 5 6 5 7 5 7 12 10 12 10 12 11 12 12 10 12 11 10 X X
 H H H sl full
 8 9 10 9 7 5 6 7 7 X X 5 6 7 4 4 2
 TAB (2) 12 10 10 (10)
 1 1/2 full 1/2 full 1/2 H
 12 12 12 (12) 12 10 12 7 5 7 5
 TAB (5)

11. Solo in F mineur in de stijl van Kenny Burrell

TAB 4/4
 let ring
 1 6 3 4 2 7 6 5 6 4 5 4 3 6 5 3 4 4 11 13 11 13 11 let ring
 5 6 7 8
 10 8 10 3 4 9 10 8 10 8 6 8 8 5 3 4 5 6 4 6
 let ring ----- 4

9 11 9 8 11 9 8 10 8 ^H 9 8 11 8 10 11 11 11 9 11 9 11 13 12 9 9 10 8

13 9 11 8 9 8 9 11 14 8 9 10 11 9 8 11 15 9 11 10 9 11 9 10 10 16 9 11 11 9 13

17 (13) 3 3 4 18 13 11 13 11 19 ^{1/4} 10 1 3 3 4 20 ^{sl} 7 6 4 21 6 3 4 22 9 10 8 10 8 6 8 6 8 6 23 8 8 3 4 24 10 10 8 9 11 8

25 11 10 9 8 ^{let ring} 26 10 9 8 11 10 8 8 5 8 27 8 5 6 8 9 6 8 13 15 28 15 13 13 8

29 9 11 9 8 9 11 9 8 9 11 9 8 11 9 8 10 9 8 11 9 10 9 31 8 8 4 1 32 4 6

33 8 ^{let ring} 4 4 1 34 11 ^{let ring} 11 6 35 8 8 4 1 36 4 ^{let ring} 6

37 ^{sl} 7 8 8 10 6 9 6 38 5 6 8 9 39 ^{let ring} 11 9 11 9 8 40 5 5

41 *let ring* 42 (B) 43 44 (B) 45 46 47 solo 4 48 *let ring*

49 *let ring* 50 *let ring* 51 *let ring*

52 *let ring* P 53 54 55 56 57 58 *let ring* 59 60

61 (11) 62 63 64 65 66 67 *let ring* 68

69 *let ring* 70 71 *let ring* 72

73 74 75 76

77 78 79

11. Solo in F majeur in de stijl van The Doors

1 2 3 4 5 6 9 9 9

7 8 9 10

11 12 13 14 15

16 17 18 19 20 21 22

23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37

TAB

13 11 10 8 6 8 8 10 8 8 8 2 4 2 4 6 (6) 4 2

2 1 0 1 2 1 0 2 11 10 11 10 10 12 13 10 13 10 13 12 13 12 13

14 13 15 12 13 15 12 14 15 9 9 11 9 9 10 11 11 10 9 9

8 10 10 9 10 10 8 8 6 8 10 8 6 6 8 7 9 8 13 14

13 ^ (13)

4/4

10. Tot slot

Het is je gelukt, je bent heelhuids door de theorie en de oefeningen gekomen. Ik hoop dat je nieuwe inzichten aangereikt hebt gekregen, waarmee je een verdere verdiepingsslag in de muziektheorie kunt maken, en dat je veel speelplezier aan de oefeningen beleeft.

Een mooie vervolgstap zou zijn om zelf eens een solo te schrijven, en daarbij gebruik te maken van de pentatonische kennis en de tabulatuurvoorschriften.

In ieder geval: veel speelplezier gewenst.

Jan, de samensteller van

GuitarJan.com

Toekomstige Nieuwsbrief Specials

Voor de komende nieuwsbrieven staan nog een aantal andere Specials met betrekking tot de pentatoniek op stapel, waarvan we echter nog niet weten wanneer deze beschikbaar zullen komen. Een aantal thema's die ik nog wil behandelen zijn:

- Majeur en mineur pentatonische toonladders (iets compleet anders dan het CAGED systeem!)
- Blues toonladders en akkoorden in het pentatonische systeem

Aanvullende literatuur op de website

Klik (of *Control + klik*) op de desbetreffende link, om het document direct te openen en op te slaan.

- Rock Licks & Solos [Small Edition]
- Style Files from Various Guitarists
- Licks and Solos from the Blues
- Blues Masterclasses, Solo's & Licks